

MINISTERUL EDUCAȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

Piața Marii Adunări Naționale, nr. 1

MD-2033 Chișinău

Republica Moldova

tel. 23-33-48, fax: 23-35-15

www.edu.md

MINISTERUL FINANȚELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

Strada Cosmonauților, 7

MD-2005 Chișinău

Republica Moldova

tel. 26-25-23, fax: 26-25-17

www.mf.gov.md

20.10.14 nr. 04/13-939

22.10.2014 nr. 04-18/206

Direcțiile raionale/municipale învățământ

Direcțiile raionale/municipale finanțe

Dat fiind faptul că autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea au fost antrenate pentru prima dată în elaborarea proiectelor bugetelor unităților administrativ-teritoriale pe bază de programe și performanță pentru anul 2015 și a estimărilor pe anii 2016-2017, Ministerul Finanțelor, în comun cu Ministerul Educației, vine, în sprijinul acestora, cu unele comentarii și sugestii pe marginea componentei nefinanciare a propunerilor de buget (scopuri, obiective și indicatori de performanță), programul „Învățământ public și servicii de educație”.

I. Scop

Scopul reflectă efectele pozitive așteptate sau rezultatele finale scontate în urma implementării programului, reiese din obiectivele strategice ale documentelor de planificare strategică la nivel național sau sectorial și răspunde la întrebarea: „Ce se dorește de realizat?”.

La formularea scopului, dar și a altor elemente ale subprogramului, se recomandă utilizarea informației din Strategia sectorială de cheltuieli în domeniul educației. (<http://edu.md/file/Strategia%20sectorial%C4%83%20de%20cheltuieli%20%C3%AE%20domeniul%20educa%C5%A3iei.%202015-2017%281%29.pdf>)

Tabel nr.1 Comentarii asupra unor exemple de scopuri incluse în subprogramele autorităților administrației publice locale, la etapa de elaborare a proiectelor bugetelor pe anul 2015 și a estimărilor pe anii 2016-2017

Caracteristicile scopului	Subprogram	Exemple prezentate de APL	Comentarii
1. Se definește un singur scop 2. Rezultă din misiunea autorității publice respective	Servicii generale în educație, 88.13	„Implementarea și promovarea politicii de stat în domeniul formării continue, atestării cadrelor didactice și manageriale. Asigurarea implementării politicilor educaționale în domeniul educației incluzive și	Pentru a clarifica prioritățile și a facilita generalizarea se formulează, la nivel de subprogram, un singur scop. Exemplu: „Servicii diversificate pentru promovarea serviciilor educaționale și dezvoltarea potențialului fiecărui copil”.

		dezvoltarea potențialului fiecărui copil. Exercițarea corectitudinii modului de gestionare și perfectarea la timp a dispozițiilor de transferare a mijloacelor bănești instituțiilor din subordine, utilizarea și păstrarea conformă a mijloacelor bănești”	Totodată, un scop trebuie să reflecte rolul și atribuțiile autorității/instituției publice. Or, un scop nu poate include niște deziderate, pe care autoritatea sau instituția nu le va putea realiza, deoarece nu are competențe în acest sens, sau contrazic misiunii sale.
<p>3. Se definește într-un mod succint, clar și concis</p> <p>4. Nu trebuie să reflecte activități specifice și se exprimă în termeni generali</p> <p>5. Trebuie să fie corelat cu obiectivele cuprinse în documentele de planificare strategică la nivel național sau sectorial</p>	Învățământ special, 88.05	„Dezvoltarea durabilă a sistemului educațional, în vederea asigurării relevanței studiilor pentru viață și cetățenie activă, formării unei personalități integre, active, centrată pe succes în carieră în contextul progresul social-economic al țării”	<p>La formularea scopului, nu se va recurge la descrieri și informații excesive, la utilizarea multor virgule și conjuncții. Totodată, scopul trebuie să includă informații suficiente despre efectul final scontat, astfel încât să fie clar ce se dorește de realizat în cadrul subprogramului respectiv. Prin urmare, este necesar să fie asigurat un echilibru în acest sens.</p> <p>În plus, se va asigura dacă scopul are tangență și este în concordanță cu politicile publice în domeniul respectiv.</p>
	Servicii generale în educație, 88.13	”Servicii de calitate beneficiarilor”	
	Învățământ liceal, 88.06	„Învățământ secundar general de calitate”	
<p>6. Trebuie să rămână valid și neschimbat pe parcursul implementării subprogramului</p> <p>7. Reflectă efectul / rezultatul așteptat și nu procesul</p>	Educație timpurie, 88.02	„Asigurarea accesului la educație timpurie de calitate în toate localitățile rurale prin majorarea ratei de înrolare în învățământul preșcolar pentru copiii de 3-7 ani”	<p>La formularea scopului, nu se vor utiliza termene ce descriu procesul (asigurare, dezvoltare, modernizare, creștere etc.). Exemplu: „Educație timpurie de calitate asigurată pentru pregătirea multilaterală a copilului, în vederea integrării în activitatea școlară”.</p>

II. Obiective

Obiectivele reprezintă o formă mai concretă de exprimare a scopurilor definite, determină rezultatele finale sau intermediare, care se propune a fi realizate într-o perioadă de timp și răspund la întrebarea: „Cum se va atinge scopul propus?”.

Tabelul nr.2 Comentarii asupra unor exemple de obiective incluse în subprogramele autorităților administrației publice locale, la etapa de elaborare a proiectelor bugetelor pe anul 2015 și a estimărilor pe anii 2016-2017

Caracteristicile obiectivului	Subprogram	Exemple prezentate de APL	Comentarii
1. Reprezintă o reformulare a scopului în termeni mai concreți	Curriculum școlar, 88.15	„Asigurarea organizării și desfășurării examenelor la toate treptele de școlaritate, în conformitate cu Metodologiile aprobate”	Obiectivele au un caracter operațional și trebuie să reprezinte cât mai concret posibil ce trebuie să fie întreprins pentru a atinge scopul și nu o repetare a acestuia.

2. Este măsurabil / verificabil	Educație timpurie, 88.02	„Dezvoltarea infrastructurii și bazei tehnico-materiale a instituțiilor de învățământ preșcolar”	Obiectivul trebuie să ofere posibilitatea de a fi monitorizată realizarea acestuia în timp. Astfel, obiectivul va include cantități concrete, în așa fel încât să fie posibilă măsurarea progresului.
3. Este specific în timp	Învățământ primar, 88.03	„Asigurarea unui proces educațional de calitate, ce ar contura promovabilitatea celor 164 elevi din învățământul primar”	Trebuie să fie indicat termenul concret sau perioada pe parcursul căreia rezultatul va fi realizat. Obiectivul reflectă progresul așteptat într-o perioadă concretă de timp.
4. Trebuie să fie racordat la scop	Învățământ gimnazial, 88.04	„Promovarea curriculumului la decizia școlii (CDS), a curriculumului și abilitarea cadrelor didactice în proiectarea CDS pe parcursul a trei ani”	Fiecare obiectiv trebuie corelat cu scopul căruia îi aparține – nu trebuie să fie careva neconcordanțe logice în acest sens.
5. Este gestionabil și realizabil.	Învățământ primar, 88.03	„Dezvoltarea profesională a pedagogilor claselor cu instruire simultană”	În plus, se va asigura dacă autoritatea/instituția publică are competențele / atribuțiile necesare, dar și resursele necesare (umane, financiare etc.) pentru realizarea obiectivului dat.
6. Este concis și clar	Servicii generale în educație, 88.13	„Asigurarea unei educații preșcolare, primare și secundare de calitate pentru toți copiii prin dezvoltarea practicilor educației incluzive, acordarea asistenței psihopedagogice de calitate înaltă, dirijarea optimă a asistenței metodice pentru cadrele didactice, evaluarea complexă a dezvoltării copiilor, utilizarea eficientă a bazei tehnico-materiale și a resurselor financiare alocate domeniului de învățământ de la bugetul raional”	Obiectivul trebuie formulat succint și la subiect, dar să fie clară schimbarea propusă. Se va evita formulări excesive și dificile de înțeles.

III. Indicatori de performanță

Indicatorii de performanță sunt utilizați pentru măsurarea progresului în realizarea obiectivelor subprogramului și răspunde la întrebarea: „Cum se va ști dacă obiectivul va fi realizat?”.

De regulă, pentru fiecare subprogram se stabilește cel puțin câte un indicator de fiecare categorie. Totodată, se recomandă să fie formulat un set restrâns de indicatori (maxim trei indicatori de fiecare tip), priorizat corespunzător scopului și obiectivelor, în vederea facilitării colectării, prelucrării și interpretării datelor.

Tabelul nr.3 Comentarii asupra unor exemple de indicatori de performanță incluse în subprogramele autorităților administrației publice locale, la etapa de elaborare a proiectelor bugetelor pe anul 2015 și a estimărilor pe anii 2016-2017

Caracteristicile indicatorului	Subprogram	Categoria indicatorului	Exemple prezentate de APL	Comentarii
1. Este relevant	Educație timpurie,	Rezultat	„Ponderea cadrelor didactice implicate în	Identice obiectivelor și scopului, la formularea indicatorilor de

2. Este corelat cu capacitățile instituției	88.02		programe de dezvoltare profesională”	performanță se va asigura dacă autoritatea/instituția publică are resursele necesare, dar și atribuții pentru îndeplinirea cu succes a sarcinilor definite anume subprogramului respectiv.
	Curriculum școlar, 88.15	Rezultat	”Ponderea elevilor promovați”	
	Servicii generale în educație, 88.13	Rezultat	”Numărul de elevi care cunosc calculatorul”	
3. Este clar și verificabil	Învățământ primar, 88.03	Rezultat	„Condiții adecvate de activitate a instituțiilor de învățământ”	O caracteristică indispensabilă a indicatorului este funcția sa de a măsura progresul, gradul de atingere a scopului și obiectivelor formulate. Astfel, la formularea indicatorilor, se va evita utilizarea termenelor și condițiilor subiective și abstracte, ce nu pot fi măsurate.
	Învățământ special, 88.05	Rezultat	„Condiții optime de instruire a copiilor cu CES”	
4. Rezultă din obiectivele stabilite	Educație extrașcolară 88.14	Rezultat	„Sporirea numărului de copii încadrați în activitățile educației extrașcolare pînă la 10% din efectivul de copii / tineri”	Indicatorul trebuie să reiasă din obiectiv, dar nu să-l înlocuiască. Formulările de genul dat se utilizează la obiective, iar indicatorii vin întru măsurarea „sporirii”, „optimizării”, „diminuării” etc. Totodată, trebuie să fie asigurată legătura logică a indicatorilor–obiectivelor–scopului–politica statului în domeniul dat (or, îmbunătățirea bazei didactice și tehnico-materiale este un deziderat și nu invers).
	Învățământ liceal, 88.06	Eficiență	„Optimizarea cheltuielilor pentru întreținere a instituțiilor”	
	Educație timpurie, 88.02	Eficiență	„Diminuarea costurilor prevăzute pentru procurarea echipamentului tehnic și a materialelor didactice”	

Pornind de la experiența și cunoștințele deja acumulate, și odată cu stabilirea unor proceduri și mecanisme interne de schimb a informației și conlucrare eficientă între subdiviziunile implicate în bugetarea pe programe, dar și crearea unor baze de date și fluxuri de informații adecvate, acest proces va deveni unul funcțional și va genera beneficii tuturor părților interesate (atît autorități și instituții publice, cît și cetățeni) în procesul de luare a deciziilor, de setare a priorităților și de diseminare a informației despre progresul atins în domeniul respectiv.

MINISTRU,

Maia SANDU

MINISTRU,

Anatol ARAPU

Ex.: Oxana Șoclea, tel. 022 26 27 24

Angela Bezu, tel. 022 23 37 66